

Länsstyrelsen
Västernorrland

Bevarandeplan Natura 2000

Oringsjö/Mo-Långsjön SE0710146

Foto: Jan Henriksson

Namn:	Oringsjö/Mo-Långsjön
Områdeskod:	SE0710146
Områdestyp:	SAC 2011-03
Areal:	196,7 hektar
Skyddsform:	Naturreservat
Kommun:	Sollefteå
Tillsynsmyndighet:	Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Koordinat:	703800/156618
Karta:	19H 7D
Ägarförhållanden:	Statligt
Uppdaterad:	2018-11

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT OM NATURA 2000	3
1.1 Allmänt om bevarandeplanen.....	3
2. GRUNDER FÖR UTPEKANDE	3
2.1 Ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet	3
3. BEVARANDESYFTEN OCH BEVARANDEMÅL.....	4
4. OMRÅDESBESKRIVNING.....	5
4.1 Allmän områdesbeskrivning	5
4.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet.....	5
5. EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	6
5.1 För området i dess helhet	6
5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet.....	6
5.3 För ingående arter enligt art- och habitatdirektivet	8
6. HOTBILD MOT NATURA 2000-OMRÅDET	9
7. BEVARANDEÅTGÄRDER.....	10
7.1 Områdesskydd.....	10
7.2 Skötsel	10
8. BEVARANDESTATUS	10
9. UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	10
10. REFERENSER	11
11. KARTOR	12

1. Allmänt om Natura 2000

Natura 2000 heter det nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) samt Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus, dvs. att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Genom 15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd har EU-direktiven implementerats i svensk lagstiftning. Ett särskilt tillstånd krävs om man vill utföra åtgärder som kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt. Som en hjälp vid arbetet med att bevara naturvärdena i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

1.1 Allmänt om bevarandeplanen

Bevarandeplanen är det dokument som ska beskriva vad som är syftet med bevarandet av varje enskilt Natura 2000-område och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras. Bevarandeplanen behandlar områdets ingående naturtyper och arter som finns upptagna i EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet. En viktig del i arbetet med att vidta nödvändiga bevarandeåtgärder är formuleringen av bevarandesyfte och bevarandemål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka bevarandeåtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot. Bevarandesyftet utgår från 17§ Förordningen om områdesskydd som anger att länsstyrelserna ska upprätta beskrivningar av syftet samt för de livsmiljöer och arter för vilka gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas.

2. Grunder för utpekande

2.1 Ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet

Oringsjö/Mo-Långsjön är utpekad att ingå i Natura 2000-nätverket enligt art & habitatdirektivet mot bakgrund av att det inom området finns i direktivet ingående naturtyper (tabell 1) och arter (tabell 2). I området finns den av kommissionen prioriterade naturtypen västlig taiga vilket är det främsta motivet för utpekandet.

Tabell 1. Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

<i>Kod</i>	<i>Naturtyp</i>	<i>Areal (ha)</i>	<i>Andel (%)</i>
3160	Dystrofa sjöar och småvatten	0,3	0,5
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	10	5
9010*	Västlig taiga undergrupp: Gammal granskog Gammal tallskog	98	50
9080*	Lövsumpskogor av fennoskandisk typ	1	0,5
91D0*	Skogbevuxen myr	25	13

*) = Prioriterad naturtyp

Tabell 2. Ingående arter enligt Art- och habitatdirektivet

Kod	Art
1925	Större barkplattbagge (<i>Pytho kolwensis</i>)
1972	Lappranunkel (<i>Ranunculus lapponicus</i>)

3. Bevarandesyften och bevarandemål

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För de enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Natura 2000-området Oringsjö/Mo-Långsjön är ett varierat naturskogsområde med lång skoglig kontinuitet. Området utgörs av två naturreservat, i norr Oringsjö naturreservat och i söder Mo-Långsjöns naturreservat. I den norra delen finns flerskiktad granaturskog som hyser ett av Sveriges få områden med den starkt hotade skalbaggen större barkplattbagge (*Pytho kolwensis*). Området har länets rikligaste förekomst av större barkplattbagge och är mycket värdefull för att säkerställa den långsiktiga överlevnaden av arten i Sverige. I den södra delen finns brandpräglad talldominerad naturskog. Det främsta bevarandesyftet är att bevara och återställa den prioriterade naturtypen västlig taiga i området.

Området är skyddat som naturreservat. Det är viktigt att naturvårdsbränning genomförs i området för att bevara den brandpräglade miljön och främja de arter som gynnas av brand. Grandominerade områden av brandrefugial karaktär lämnas till fri utveckling. Inför naturvårdsbränning ska likväl det bränningsplanerade området alltid genomsökas efter eventuella enstaka granlågor som kan hysa eller som har förekomst av större barkplattbagge. Påträffas sådana granlågor ska de undantas aktivt från bränning genom vattning. Något ytterligare behov av bevarandeåtgärder är inte känt.

I tabell 3 finns en sammanfattning av de bevarandemål som anger det tillstånd som bör råda i det enskilda området för att optimera områdets bidrag till uppnåendet av gynnsam bevarandestatus på nationell, biogeografisk eller EU-nivå.

Tabell 3. Bevarandemål för ingående naturtyper och arter

Naturtyp/Art	Bevarandemål
3160, Dystrofa sjöar och småvatten	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 0,3 ha. Intakt hydrologi i strandzonen och skoglig kontinuitet i omgivningen.
7140, Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen ska bibehållas i minst 10 ha Naturlig hydrologisk regim råder
9010, Västlig taiga undergrupp: Gammal granskog Gammal tallskog	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 98 ha. Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda Typiska arter som t e x, rosenticka, ostticka, och dvärgbägarlav ska ej ha minskande populationer. Mängden död ved ska utgöra minst 20 % av totalvolymen ved för grandominerade miljöer och minst 10 % för tallmiljöer, dock minst 20 m³/ha. Minst 50 % av de brandpräglade områdena bör vara brända inom 20 år.
9080, Lövsumpskogar av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 1 ha.

	<ul style="list-style-type: none"> • Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda. • Naturlig hydrologisk regim ska råda. • Kontinuitet av lövträd inklusive gamla träd • Typiska arter ska ej ha minskande populationer
91D0, Skogbevuxen myr	<ul style="list-style-type: none"> • Naturtypen bibehålls i minst 25 ha. • Naturlig hydrologisk regim och skoglig kontinuitet ska råda.
1925, Större barkplattbagge (<i>Pytho kolwensis</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Det ska i området finnas en god tillgång på lämpligt substrat för arten, dvs. relativt färska och tjockbarkiga granlågor. • Population bibehålls eller ökar. Arten ska förekomma på minst 45 lågor.
1972, Lappranunkel (<i>Ranunculus lapponicus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Populationens storlek bibehålls eller ökar. Minsta antalet individer får inte understiga 200 blommande individer (en stor årsvariation förekommer). • Artens livsmiljö bibehålls eller ökar i areal.

4. Områdesbeskrivning

4.1 Allmän områdesbeskrivning.

Oringsjö/Mo-Långsjön är ett flackt naturskogsområde som ligger ca 10 km öster om Näsåker. I området ingår naturreservaten Oringsjö (i norr) och Mo-Långsjön (i söder). Den norra halvan av området består av flerskiktad urskogsartad granskog med granar i åldrar upp till 270 år. Enstaka grova 300-åriga tallöverståndare står spridda i reservatet. Området har troligen inte påverkats av brand på mycket lång tid. Spår av kulturpåverkan syns bara i form av enstaka, i det närmaste helt nedbrutna och överväxta stubbar. I området finns Sveriges rikaste förekomst av större barkplattbagge. 36 koloniserade lågor spritt i området hittades under inventering 2005. Alla lämpliga lågor kontrollerades inte så det är sannolikt att arten förekommer på ett 60-tal lågor i dagsläget.

Den södra delen av området uppvisar en mosaik av åsar med äldre tallnaturskog, sumpskogar samt mindre myrar, terrängen är bitvis blockrik. Skogen är till stora delar brandpräglad och det är bitvis gott om tallöverståndare i 250-årsklassen. I fuktiga partier finns äldre grannaturskog med rik hänglavspåväxt och god tillgång på död ved. Området är påverkat av dimensionsavverkning. Norr om Björnbäcken finns ett yngre tallbestånd där det på sikt kan komma att introduceras bete eller åtgärder för att gynna löv.

Oringsjö/Mo-Långsjön med omkringliggande skog utgör förmodligen landets största lokal med större barkplattbagge med en population på uppskattningsvis ett 1000-tal individer.

I den mellersta delen, ligger Mobodarnas fäbod. Mobodarnas fäbodvall anlades troligen kring sekelskiftet 1800 och återfinns på kartor sedan 1812. Fäbodbruket avslutades mest troligt på 1940-talet. Myrslätter hade man på den s.k. Landtegen/Landtegsmyran, nordost om fäbodvallen. Det historiska brukandet av fäbodvallen har gjort att markfloran kring vallen samt i delar av den anslutande skogen är betespräglad. Området kring vallen är i behov av restaurering och genomförts inom ramen för naturreservatets skötsel. På sikt kan därför andra naturtyper komma att inkluderas i Natura 2000-området, exempelvis 9070, Trädklädd betesmark eller 6510, Slätterängar i låglandet.

4.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet

Lång skoglig kontinuitet och god tillgång på död ved gör att området hyser ett antal sällsynta arter knutna till såväl gran- (ostticka (*Skeletocutis odora*), lappticka (*Amylocytis lapponica*), blackticka (*Junghuhnia collabens*), gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)) som tallmiljöer (dvärgbägarlav (*Cladonia parasitic*), fläckporing (*Antrodia albobrunnea*) och gräddporing (*Skeletocutis lenis*)).

5. Ekologiska förutsättningar

5.1 För området i dess helhet

Det varierade och opåverkade naturskogsområdet Oringsjö/Mo-Långsjön utgör idag en värdefull livsmiljö för många arter och har förutsättning att vara det så länge inte området påverkas av modernt skogsbruk och hydrologin inte påverkas i närområdet.

5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

3160 Dystrofa sjöar och småvatten. Naturliga sjöar och vattensamlingar med av torv eller humussyror brunfärgat vatten. Sjöarna omges i regel av gungflyn med såväl vertikal som horisontell torvtillväxt och med en zonerings i vegetationen. Sjöarna har ett lågt pH, ofta pH 3-6.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Naturliga omgivningar med intakta strandvåtmarker och strandskog. Många av de dystrofa sjöarnas karaktärsarter är beroende av strandskogen och våtmarkerna som livsmiljö.
- Bibehållna eller förbättrade förhållanden avseende vattenståndsfluktuationer och hydrologi.
- Oreglerade förhållanden ska upprätthållas och negativ påverkan från eventuella tidigare regleringar, rensningar eller dikningar minimeras.
- Naturligt näringsfattigt och humusrikt, svagt surt vatten med låg grad av mänsklig belastning avseende bl.a. försurande ämnen, partiklar, näringsämnen och miljögifter.
- En för naturtypen naturlig artsammansättning utan negativ inverkan av främmande arter eller fiskstammar.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de aktuella hotfaktorerna.

7140 Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn. Öppna eller mycket glest skogbevuxna myrar med max 25 % trädäckning och näringsfattiga miljöer. Naturtypen domineras av våtmarksarter som vitmossarter, ängsull, vattenklöver, mm.

En förutsättning för gynnsam bevarandestatus är:

- att populationerna hos de typiska arterna i naturtypen inte minskar påtagligt. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen

- Hydrologi och hydrokemi bör inte påverkas negativt. Detta inkluderar att torv inte oxideras som en följd av ingrepp utan endast som en eventuell följd av naturliga klimatförändringar.
- Vattenregimen i vattendragen bör vara så naturlig som möjligt.
- Täckningsgraden av botten- fält- busk och trädsikt bör inte förändras till att bli nämnvärt glesare eller tätare.
- De strukturer/formelement som finns på myrarna bibehålls. Undantaget det som kan klassas som naturliga förändringar.

9010, Västlig taiga. Naturliga, gamla, barrträdsdominerade skogar i norra och mellersta Sverige samt yngre successioner som utvecklas naturligt efter brand eller omfattande stormfällningar. Med naturliga, gamla skogar menas skogar som bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning, men de har aldrig omfattats av större kalavverkningar. Förr var dessa skogar i den boreala regionen i hög grad präglade av brand och många hotade arter är beroende av förekomst av död ved och olika successionsstadier. Naturtypen hyser mycket stor variation av arter allt från vanliga skogsarter till en rad hotade arter bland mossor, lavar, svampar och insekter (främst skalbaggar) mm.

Undergrupper:

Gamla grandominerade skogar, utgör de naturliga skogarnas kärna och omfattar rikligt med grovvuxna träd och murken ved av varierande ålder.

Gamla talldominerade skogar Ofta tydligt brandpräglade skogar på magrare marker, ofta mellansuccessioner som i ett senare skede kommer att övertas av gran om skogen inte brinner på nytt.

En förutsättning för gynnsam bevarandestatus är:

- att populationerna hos de typiska arterna i naturtypen inte minskar påtagligt. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.
- Skoglig kontinuitet. En viktig förutsättning är en kontinuitet av träd där det har skapats en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning.
- Naturlig dynamik. Naturvärdena utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar, t.ex. brand, stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar.
- Förekomst av substrat är en förutsättning för epifytiska lavar och svampar knutna till naturtypen, samt även för vedlevande insekter. Exempel på substrat är död ved; grenar, torrträd, lågor m.m. i olika nedbrytningsstadier, gamla och grova träd med dithörande barkstruktur. Gamla träd och lång trädkontinuitet är även viktigt för marklevande mykorrhizasvampar.
- I områden med brandhistorik är vissa typer av strukturer en förutsättning för många typiska arter av fr.a. brandberoende och/eller brandgynnade insekter.
- P.g.a. avsaknad av naturliga bränder är naturvårdsbränning en viktig skötselmetod.
- Ostörd hydrologi i framför allt sumpskogsmiljöer, samt i angränsande myrmark.

9080, Lövsumpskogar av fennoskandisk typ ofta med inslag av gran, finns i huvudsak på översilad mark. I Norrland dominerar mest gråal, glasbjörk och asp i trädsiktet. Träden står vanligtvis på socklar.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

- Kontinuitet av lövträd olika trädslag och av varierande ålder inklusive gamla träd.
- Förekomst av substrat t.ex. död ved, gamla träd och förekomst av trädsocklar är av största vikt i denna naturtyp för främst mossor, men även epifytiska lavar och svampar, samt för insekter och landmollusker.
- Skogstypens naturvärden utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik vilket omfattar naturliga störningar, som t.ex. stormfällningar och insektsangrepp.
- Översilad eller genomsilad mark.
- Opåverkad hydrologi.

91D0, Skogbevuxen myr, Myrar som är skogbevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Krontäckningen skall vara minst 25 % och högst 70 %. Naturtypen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus är:

- att populationerna hos de typiska arterna i naturtypen inte minskar påtagligt. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen
- Skoglig kontinuitet. En viktig förutsättning är en kontinuitet av träd där det har skapats en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning.
- Naturlig dynamik. Naturvärdena utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar som t.ex. stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar.
- Opåverkad hydrologi och hydrokemi.
- Förekomst av substrat för främst mossor och kärlväxter. Exempel på substrat är död ved; högstubbar, grenar, torrträd, hålträd, lågor m.m. av olika trädslag och nedbrytningsgrad, gamla och grova träd av olika trädslag.

5.3 För ingående arter enligt Art- och habitatdirektivet

1925, Större barkplattbagge (*Pytho kolwensis*) förekommer i fuktig, gammal, grov granskog av brandrefugial karaktär med riktig förekomst av granlågor. På samtliga idag kända svenska lokaler överstiger det dominerande trädskiktets genomsnittsålder 200 år. Arten är inte känd från fjällskog eller fjällnära skog. Larverna lever av kambievävnad på relativt nyligen döda grovbarkiga granlågor. Träden är ofta ett par hundra år gamla. Samma granlåga kan äggbeläggas under flera år i rad. Äggen läggs i utgångshål av barkborrar. De nykläckta larverna utnyttjar först barkborregångarna, men skapar senare ett eget, karaktäristiskt system av slingrande gångar med ljusbrunt gnagmjöl. Larvutvecklingen misstänks ta ca fem år och förpuppningen sker ofta på sensommaren under barken, där den fullbildade skalbaggen ligger kvar i puppkammaren över vintern. Fortplantningen sker på försommaren. Individens aktionsradie är förmodligen begränsad till några hundratals meter.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Gammal granskog med kontinuerlig tillgång till färska, tjockbarkiga granlågor.

1975, Lappranunkel (*Ranunculus lapponicus*) förekommer vida spridd i boreala och lågarktiska områden i Asien och Nordamerika. I Europa är förekomsterna mycket tydligt koncentrerade till de norra boreala delarna av Sverige och Finland. Lappranunkel är en sumpskogsart som växer i kärr och längs mindre vattendrag. Arten föredrar områden med glest busk- och trädskikt. Den är relativt skuggtålig, men i skuggiga miljöer dominerar

vegetativ tillväxt och blomningen uteblir nästan helt. Artens frön sprids främst med vatten, men även med djur. En uppskattning av spridningsavstånd är 100-500 m.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Rörligt markvatten eller översilning.
- Bibehållen hydrologi. Arten är känslig för hydrologiska störningar.
- Skoglig kontinuitet. Arten är känslig för skogliga störningar.

6. Hotbild mot Natura 2000-området

Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär t.ex. klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-objekt ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Tabell 4. Verksamheter och faktorer som kan påverka Natura 2000-områdets naturtyper och arter negativt

<i>Naturtyp/Art</i>	<i>Hot</i>
3160, Dystrofa sjöar och småvatten	<ul style="list-style-type: none"> • Åtgärder som kan påverka naturtypens hydrologi, t.ex. dikning och dämning. • Kalkning av omgivande våtmarker förändrar de fysiska och kemiska förutsättningarna för strandmiljöernas naturligt förekommande arter. En zon på 100 m närmast vattnet undantagen spridning antas minska hotet. • Utsläpp av föroreningar från punktkälla, t.ex. avlopp, industri, täkt eller annan verksamhet. • Utsättning av främmande arter, eller fiskstammar kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och/eller orsaka genetisk kontaminering.
7140, Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	<ul style="list-style-type: none"> • Markavvattnande åtgärder liksom dämning som kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet. • Genom att anlägga skogsbilvägar i närheten av habitatet kan hydrologin och/eller hydrokemin i området påverkas negativt.
9010, Västlig taiga	<ul style="list-style-type: none"> • Brist på bränder ger minskad mängd nybränd ved och mark, som är ett hot för många brandberoende arter, samt kan ge en tillväxt av humuslagret med efterföljande vegetationsförändringar. • Graninvandring är ett hot mot flerskiktade tallskogar som tidigare uppkommit efter brand.
9080, Lövsumpskogar av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder inom eller i anslutning till området • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning t.ex. grävning, vägdragning • Täta granbestånd • Exploateringsverksamheter • Transporter över området
91D0, Skogbevuxen myr	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder inom området som ger negativa effekter. • Ingrepp i kringliggande vattenytans hydrologi, eller förändrad vattenregim i ett vattendrag. • Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen i

	<p>habitatet kan bl.a. ge drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet. En zon på 50 m närmast habitatet undantagen spridning antas minska hotet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markexploatering som t.ex. utbyggnad av befintlig väg.
1925, Större barkplattbagge (<i>Pytho kolwensis</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Minskande tillgång till färska tjockbarkiga granlågor.
1972, Lappranunkel (<i>Ranunculus lapponicus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Markavvattnande åtgärder som kan påverka habitatets hydrologi på ett negativt sätt

7. Bevarandeåtgärder

7.1 Områdesskydd

Området är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som naturreservat enligt svensk lag. Området har därför det rättsliga skydd som det kan tänkas behövas. Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken krävs det tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett natura 2000-område.

Tillståndsprövningar ska utgå från hur verksamheten eller åtgärden påverkar områdets bevarandemål och möjligheten för området att uppnå bevarandesyftet.

7.2 Skötsel

Den norra delen med stor del gammal granskog lämnas i huvudsak till fri utveckling under naturligt rådande processer.

I den södra delen ska de brandpräglade tallbestånden med mellanliggande myrmark i mesta möjliga mån brännas för att utveckla och bevara den brandpräglade miljön och gynna de arter som är beroende av brand. Starkt grandominerade partier och övrig myrmark lämnas till fri utveckling där naturliga processer får råda. Norr om Björnbäcken finns ett yngre tallbestånd där det på sikt kan komma att introduceras bete eller åtgärder för att gynna löv. En sammanfattning av planerade skötselåtgärder visas i tabell 5.

Tabell 5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skogstyp	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Prioritet
Brandpräglad talldominerad skog i södra delen	Naturvårdsbränning	Inom 20 år	1
Grandominerad skog och myrar	Fri naturlig utveckling	Tills vidare	1

8. Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området i sin helhet är gynnsam då området är relativt opåverkat från modernt skogsbruk och en god hydrologisk regim råder. Populationerna av de ingående arterna större barkplattbagge och lappranunkel är också välmående och livskraftiga.

9. Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning av naturtyper och arter sker enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för uppföljning av skyddade områden och är beskrivna i regionala uppföljningsplaner på Naturvårdsverkets hemsida. Områdesvis uppföljning kommer att ske inom ett enskilt Natura 2000 område ifall

det finns faktorer som där behöver följas upp särskilt och som inte fångas upp av den regionala uppföljningsplanen. Utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter sker på biogeografisk nivå, för Västernorrlands län den boreala regionen.

Inom Oringsjö/Mo-Långsjön bör större barkplattbagge tas hänsyn till i uppföljningen. Arten ingår i åtgärdsprogram vilket också bör beaktas vid uppföljningen. Uppföljningen sker enligt följande:

1925, Större barkplattbagge (*Pytho kolwensis*)

- Förekomst av arten ska följas upp vart 6:e år. Eftersom eftersök medför att substratet skadas skall inventeringen avbrytas så fort förekomst konstaterats. Beståndets storlek skall istället bedömas indirekt genom räkning av antalet lämpliga lågor inom 500 m från förekomstens mittpunkt.

10. Referenser

Art-och habitatdirektivet, Rådets direktiv 92/43/EEG an den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007

Natura 2000 i Sverige, handbok med allmänna råd, Naturvårdsverkets handbok 2003:9

15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

Åtgärdsprogram för större barkplattbagge (*Pytho kolwensis*) 2014–2018. Rapport 6604, Naturvårdsverket.

Bohman, P & Wedman, A. 2005. Inventering av större barkplattbagge (*Pytho kolwensis*), 2005. Länsstyrelsen i Västernorrland. 2005: 6

Simonsson, Per. 1979. Urskogar och naturskogar i Västernorrlands län. Länsstyrelsen Västernorrland 1979:11

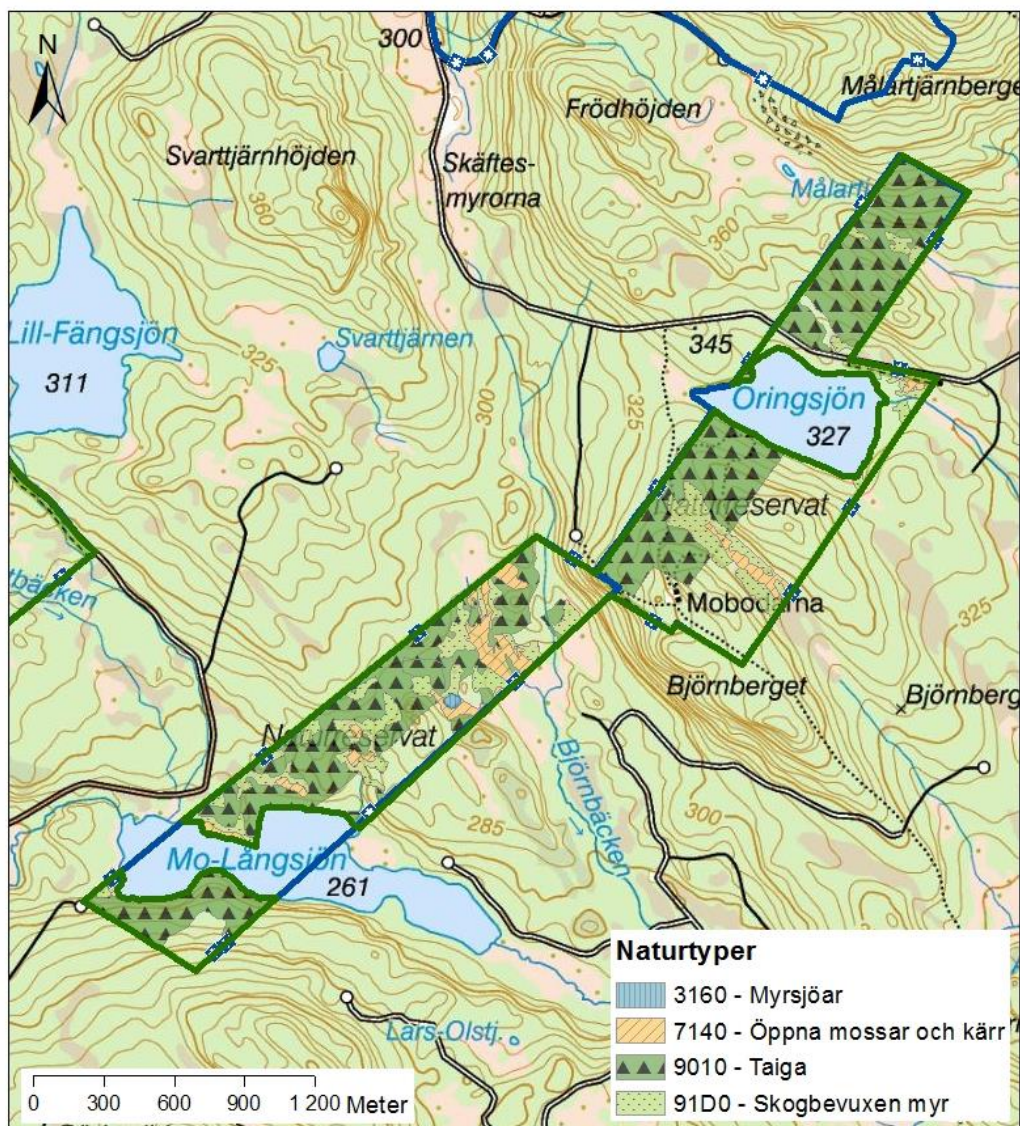
Svenska ticksällskapet. 1992. Inventeringsprotokoll tickor.

Pettersson, Roger. 1988. Utbredning, habitatval och spridningsförmåga hos stor barkplattbagge. Inst. för viltekologi SLU Umeå.

Statens naturvårdsverk. Inventering av urskogsartade områden i Sverige, del 3. SNV PM 1509
Waldén Henrik. 1990. Inventeringsprotokoll mollusker.

11. Kartor

Kartorna nedan visar de ingående naturtypernas utbredning samt en översikt av området. Aktuell information om naturtyperns utbredning och arter i ett enskilt område finns på Naturvårdsverkets hemsida, kartverket skyddad natur. Observera att det är naturtypernas utbredning och förekomst i verkligheten som gäller vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det innebär att både rapporterad areal och det som framgår av naturanaturtypskartan (NNK) kan behöva säkerställas med ytterligare uppgifter, t.ex. fältinventeringar.

- Natura 2000
- Naturresevat

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan